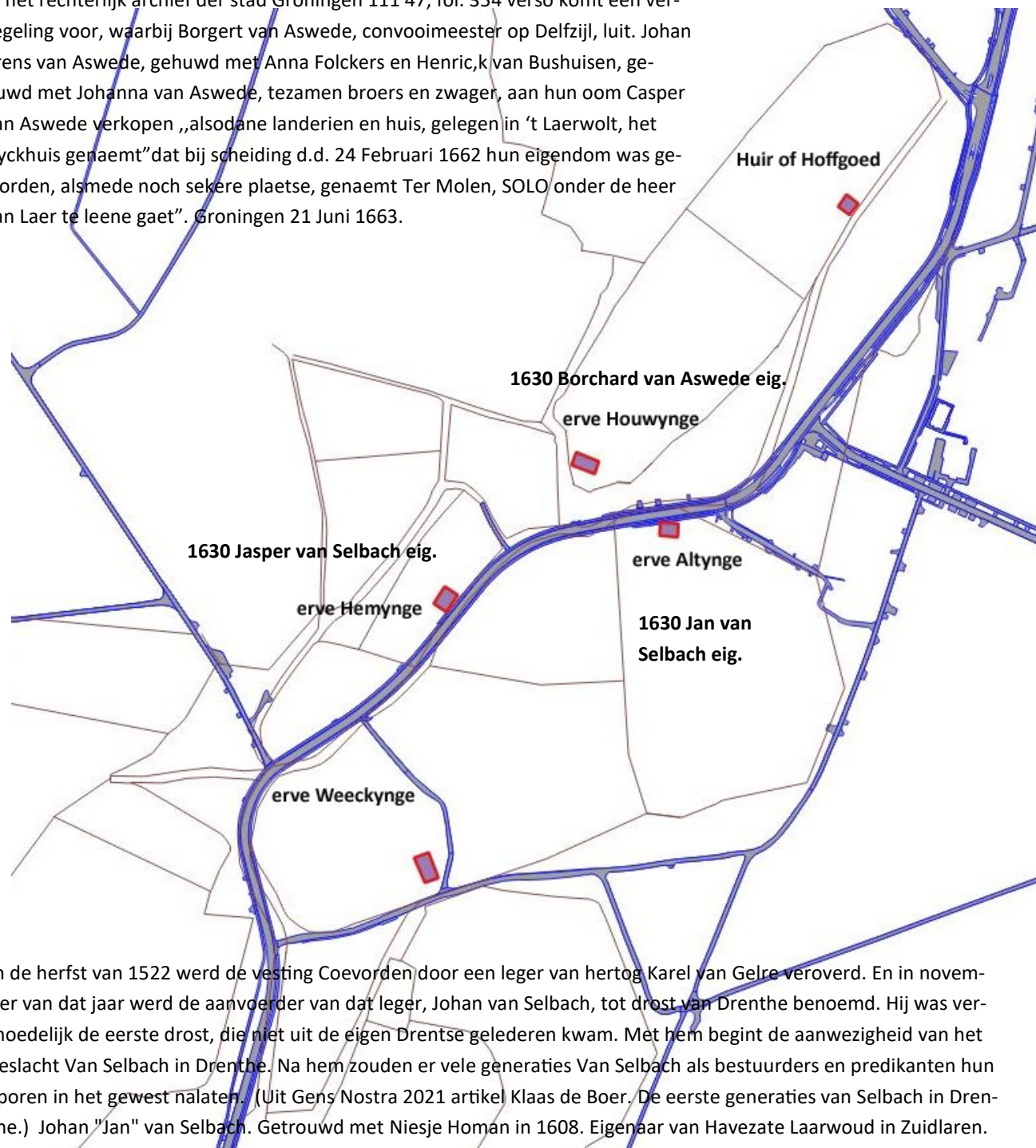

In het rechterlijk archief der stad Groningen 111 47, fol. 354 verso komt een verzegeling voor, waarbij Borgert van Aswede, convooimeester op Delfzijl, luit. Johan Erens van Aswede, gehuwd met Anna Folckers en Henric, k van Bushuisen, gehuwd met Johanna van Aswede, tezamen broers en zwager, aan hun oom Casper van Aswede verkopen „alsodane landerijen en huis, gelegen in 't Laerwolt, het Dyckhuis genaemt" dat bij scheiding d.d. 24 Februari 1662 hun eigendom was geworden, alsmede noch sekere plaetse, genaemt Ter Molen, SOLO onder de heer van Laer te leene gaet". Groningen 21 Juni 1663.

WEERDINGE in de middeleeuwen

Over het ontstaan van Weerdinge is vrijwel niets bekend. Het weinige dat we wel weten komt uit de archieven van de Bisschop van Utrecht. Het oudste stuk is een kopie van het zogenaamde schuldmoddenregister, die volgens Heeringa, Geschiedenis van Drenthe, het aantal oorspronkelijk Saksische erven omstreeks het jaar 950, weergeeft. Weerdinge staat in het register vermeld met 1 schuldmodde. In het jaar 950 was er dus een Saksische nederzetting Weerdinge met één boeren-erf. Een volgend belastingregister is van omstreeks 1450. Hierin staan de belastingplichtige erven vermeld, echter samen met die van Westenesch. Dat zal een reden gehad hebben, maar uit de vermelde namen is niet exact op te maken welke bedrijven in Weerdinge liggen, omdat een aantal vermelde namen zowel in Westenesch voorkomen als ook in Weerdinge. Vanaf 1612 zijn er meer en andere registers opgemaakt die een beeld geven van de bewoning van Weerdinge. In 1598 verkreeg het Landschap Drenthe door secularisatie de gronden in bezit waar voorheen de Bisschop van Utrecht de zeggenschap over had. (Zie het artikel van Ennik in de PDVA van 1978) Vermeld staan 5 bezittingen in Weerdinge. Een reconstructie van die vermelde bedrijven ziet u op het kaartje hier naast. Als achtergrond is met blauwe lijnen de wegenstructuur van 2022 weergegeven. In grijs een reconstructie van de belangrijkste topografische grenzen in de middeleeuwen. Op basis van dit kaartbeeld mogen we wel stellen dat het Weerdinge van de middeleeuwen bezit was van de Bisschop van Utrecht als leenheer van leenmannen/dienstmannen van hem. De exploitatie van de bedrijven gebeurde door meiers/huurders. Het oorspronkelijke Saksische bedrijf uit het jaar 950 zal zijn opgegaan in het bedrijf van een leenman. Vermoedelijk was er in het begin maar één leenman met als centraal bedrijf het Hofgoed. De leenmannen waren bijna altijd telgen uit adellijke geslachten met een bestuurlijke functie. De leenrechten zijn later allemaal afgekocht door de leenmannen.

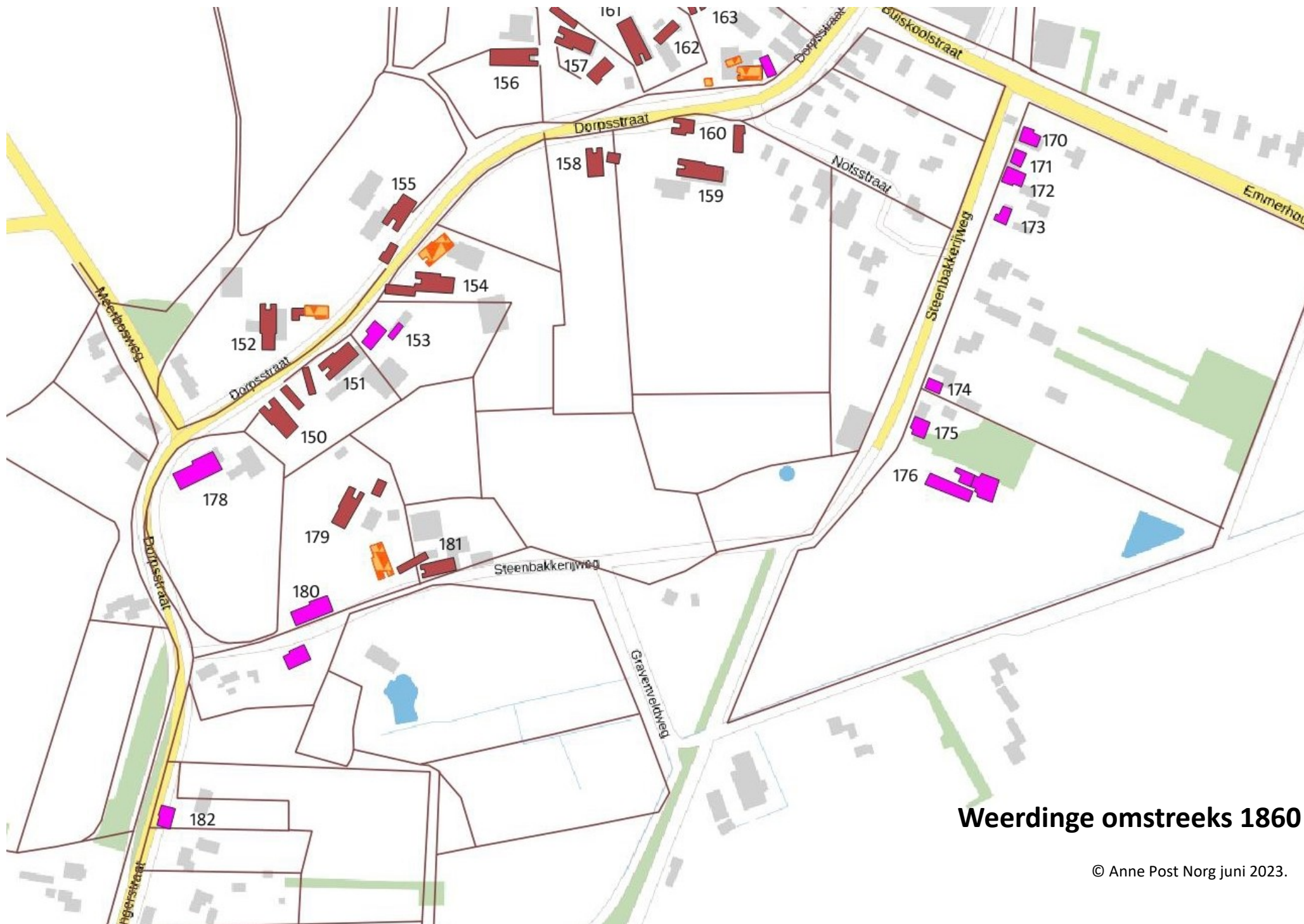
In de herfst van 1522 werd de vesting Coevorden door een leger van hertog Karel van Gelre veroverd. En in november van dat jaar werd de aanvoerder van dat leger, Johan van Selbach, tot drost van Drenthe benoemd. Hij was vermoedelijk de eerste drost, die niet uit de eigen Drentse gelederen kwam. Met hem begint de aanwezigheid van het geslacht Van Selbach in Drenthe. Na hem zouden er vele generaties Van Selbach als bestuurders en predikanten hun sporen in het gewest nalaten. (Uit Gens Nostra 2021 artikel Klaas de Boer. De eerste generaties van Selbach in Drenthe.) Johan "Jan" van Selbach. Getrouwd met Niesje Homan in 1608. Eigenaar van Havezate Laarwoud in Zuidlaren. In 1646 verkoopt Caspar van Selbach Huis Verwolde in Emmen aan Anna ten Hove, weduwe van Johan van Selbach.

Weerdinge dorp, eigenaren van de panden in 1832 en de bewoners van die panden in de periode 1855—1860.

Op deze en de volgende pagina's een overzicht van de eigenaren van de panden die in 1832 in Weerdinge aanwezig waren en zijn vermeld op de kadastrale kaart. De weergave is in volgorde van het bevolkingsregister van de gemeente Emmen van de periode 1855—1860 voor het dorp Weerdinge. Een vroege vermelding, beginnend met het jaar 1839, zoals in veel andere gemeenten wel aanwezig is, ontbreekt in de gemeente Emmen. De huisnummering is een paar keer aangepast en begint met het huisnummer 150. Links in het overzicht vindt u de eigenaren, met vermelding van het kadastrale perceelnummer en het artikel van de kadastrale legger. Rechts vindt u de namen van de bewoners beknopt weergegeven. Op de site Alle Drenten kunt u het volledige bevolkingsregister raadplegen met de geboortedata en geboorteplaats en verdere gegevens.

De overzichten worden afgewisseld met detailkaarten van het dorp met de ligging van de gebouwen en het bijbehorende huisnummer. Als achtergrond van die detailkaarten is summier de huidige topografie weergegeven. De ligging van de oude gebouwen ten opzichte van de huidige is zo goed te herkennen.

Weerdinge eigenaren-bewoners gebouwen 1832						Bewoners 1855 - 1860	
sectie B nr.	art.nr.	art. 2	eigenaar	beroep	huisnr	huisnr	
455	60	1351	wed Cremers, Roelof	landbouwer	150	150	gezin Frederik Braam en Henderkien Kuipers
453	133	1386	Haasken, Hendrikus	schoolmeester	151	151	gezin Albert Grootjans en Lammechien Wiggers
462	303	897	Nijmanting, Hendrikus	landbouwer	152	152	Wednr. Jan Lubbers en kinderen + zoon Geert met
464	303		Nijmanting, Hendrikus		152	152	vrouw Henderkien Smit en kinderen
1321	60	1218	wed Roelof Cremers		153	153	gezin Geert Nijenmanting en Aaltien Wolters met
						153	dochter Trientien en man Harm Garming en zoon.
448	198		Joling, Willem Harms	landbouwer	154	154	Harmannus Joling g/m Riena Wiggering en broer
449	198	1209	Joling, Willem Harms	landbouwer	154	154	Roelof Joling g/m Liena Wiggering en kinderen
467	354		Sikken, Lambert	landbouwer	155	155	Jan Sikken en broer Hendrik g/m Jantien Wiggers
						155	en kinderen en wed Willemtien Sikken-Eising
472	168	1083	wed Houwing, Hindrik	landbouwer	156	156	Wednr. Jan Lipmans en personeel en moeder wed.
						156	Geesje Eefting en wed. Frederika Wolters en kind.
474	146		Houwing Hindrik	landbouwer	157	157	Wednr. Hendrik Meijering en wednr. Jan Arends en
475	146		Houwing Hindrik	landbouwer	157	157	zoon Wolter g/m Jantien Grelling en kinderen en
476	146	759	Houwing Hindrik	landbouwer	157	157	Geessien Paalman, ruim 60 jaar en ongehuwd.
438	465	967	Houwing Hendrikus	landbouwer	158	158	Wed Jantien Houwing-Hendriks en zoon Geert g/m
						158	Hindrikje Veldman en kinderen en Jan Ebels, commies.
436	9	1198	Alting, Gerrit	landbouwer	159	159	Gezin Willem Koopman en Hinderkien Volkers
437	9	1198	Alting, Gerrit	landbouwer	160	160	gezin Karel Frieling en Jantje Grootjans

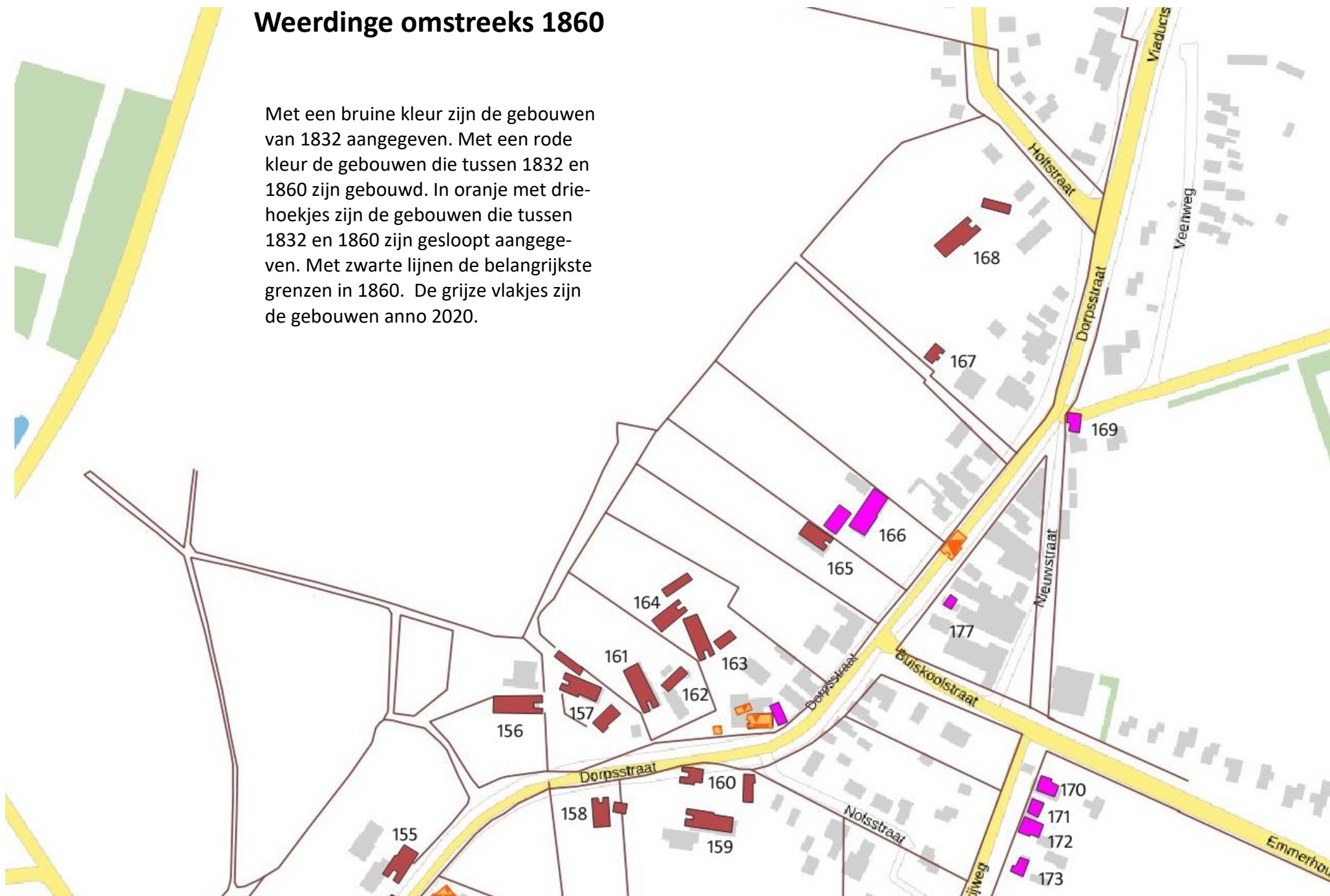

Weerdinge omstreeks 1860

Weerdinge eigenaren-bewoners gebouwen 1832							Bewoners 1855 - 1860
sectie B nr.	art.nr.	art. 2	eigenaar	beroep	huisnr	huisnr	
437	9	1198	Alting, Gerrit	landbouwer	160	160	gezin Karel Frieling en Jantje Grootjans
477	634	1413	Joling en cons. Willem	landbouwer	161	161	Wednr. Willem Joling en kinderen en zuster Margien
						161	en Janna Horring ruim 50 jaar en ongehuwd.
481	795	1181	Rosing, Hendrik	landbouwer	162	162	gezin Aike Timmer en Grietje Weuring
480	196	792	Joling, Jan	landbouwer	163	163	gezin Hendrik Hindriks en Lammechien Wilms
479	196	2164	Joling, Jan	landbouwer	164	164	Hiske Waarsing en wed Hinderkien Bos-Braam en kind.
491	261		Martens, Roelof	landbouwer	165	165	Gezin Roelof Meertens en Hebeltien Haan en
492	261		Martens, Roelof	landbouwer	165	165	Jan Korf, kleermaker.
1325	820	2164	Weduwe Lammechien Joling-Huizing	landbouwer	166	166	wed Lammechien Joling-Huizing en zoon Jan g/m
1323	793		erven Trientien Joling/Lucas Meijering		166	166	Hillechien Huizing en dochter en Thijs Bruining g/m
						166	Hadewich Gortmaker en dochter.
558bis	40	1400	wed. Bos, Hendrik	landbouwer	167	167	Leendert Wilmsen en Geert Braam g/m Willemtien Bos
559	40	1400	wed. Bos, Hendrik	landbouwer	168	168	Gezin Hendrik Bos en Grietje Smits en personeel
1328	897	1260	Pieter Hendriks oud nr 1072	landbouwer	169	169	Gezin Harm Joling en Geessien Haandrikman en kinderen.
2984	1788	4160	Berend Timmer	landbouwer	169	170	Geert Brouwer en Aleida Weermans en Harm Haan en
718	774	2164	Geert Brouwer	landbouwer	170	170	Jan Brouwer g/m Fennechien Strooker en zoon Geert.
647	613	3629	Berend Lubbers	landbouwer	171	171	gezin Berend Lubbers en Jantien Wesseling
3101	3319		wed van Albert Braam	landbouwer	172	172	gezin Hendrik Rabbers en Grietje Wilms
620	615	1400	Luchien Bos	landbouwer	173	173	gezin Lugien Bos en Grietje Meems
723	465	967	Hendricus Houwing	landbouwer	174	174	gezin Geert Joling en Diena Jansen
1348	620	1999	Willem Hendricus Joling	landbouwer	175	175	gezin Wilt Nijmeijer en Geziena Kolmer

Weerdinge omstreeks 1860

Met een bruine kleur zijn de gebouwen van 1832 aangegeven. Met een rode kleur de gebouwen die tussen 1832 en 1860 zijn gebouwd. In oranje met driehoekjes zijn de gebouwen die tussen 1832 en 1860 zijn gesloopt aangegeven. Met zwarte lijnen de belangrijkste grenzen in 1860. De grijze vlakjes zijn de gebouwen anno 2020.

Weerdinge eigenaren-bewoners gebouwen 1832						Bewoners 1855 - 1860	
sectie B nr.	art.nr.	art. 2	eigenaar	beroep	huisnr	huisnr	
1348	620	1999	Willem Hendricus Joling	landbouwer	175	175	gezin Wilt Nijmeijer en Geziena Kolmer
618	3319		later 3101 wed Albert Braam	landbouwer	176	176	wednr. Albert Braam en kinderen en dochter Jantien g/m
						176	Steven Rozeman en kinderen en Geert Everts, onderwijzer
1326	967		Jan en Geert Houwink	oud 1083	177	177	Jan Frijling en Jantien Alting en kinderen met zoon Geert
						177	g/m Geertje Dilling en kinderen tot 2 mei 1855
727	198	1209	Willem Harms Joling, 1850 gesticht	landbouwer	178	178	Weduwe Jantien Ekkelkamp-Thijs en kinderen.
419	249		Lipman, Hendrikus	landbouwer	179	179	gezin Jan Joesten en Geessien Ellen en Lukas Speelman
						179	g/m Margien Stevens en zoon Jan, overleden in 1859.
1298	452		Roelof Ijken	landbouwer	180	180	Gezin Hindrik Braam en Geessien Otten tot 1 mei 1852
1300	450		wed Roelof Ijken	erf	geen	180	gezin Albert Ijken en Jantien Strating na 1 mei 1852
417	249		Lipman, Hendrikus	landbouwer	181	181	gezin Hendrikus Lipmans en Hillegien Ijken
1332	689	1218	erven Hillechien Schirring-Schuring	oud 939	182		
1375	1371	2164	erfpachter Harm Wijnholts	arbeider	182	182	gezin Harm Wijnholt en Zwaantien Hendriks
482	88	409	Emmen, de Gemeente	school oud	geen		
1343	88		Gemeente Emmen	school nieuw	geen		
483	409		Weerdinge, de Markgenoten	scheperij?	geen		
563	409		Weerdinge, Markgenoten	gesloopt 1852	geen		
						183	gezin Thijs Bruining en Hillegien Haan
1344	409	1410	Jan Ijken Schirring	oud 987	1860 toegepast		

Omstreeks het jaar 950 na Christus was er in Weerdinge, volgens het schuldmuddenregister van de Bisschop van Utrecht, maar één boerderij schuldplchtig. Naar alle waarschijnlijkheid stond deze boerderij in het gebied waar de huisnummers 178 t/m 181 op de kaart zijn aangegeven. In een ander belastingregister van de Bisschop van Utrecht, opgemaakt naar de situatie rond 1450, staan de belastingplichtigen van Weerdinge samen vermeld met die van Westenesch. Totaal 14 belastingplichtigen. Herkenbare namen, die ook rond 1850 in Weerdinge aanwezig waren zijn Ijken, Huizing, Lubbers en Rabbers. Ook in 1450 zal het centrum van de bebouwing vermoedelijk nog op dezelfde plek hebben gelegen als in 950.